

Palume aidata üliõpilastel Eestisse jääda!

Доступна версия на русском / English version available

Meie, Eestis õppivad Venemaalt pärit üliõpilased, pöördume president Alar Karise, peaminister Kaja Kallase, siseminister Lauri Läänemetsa, õiguskantsler Ülle Madise, Riigikogu esimees Jüri Ratase, töö- ja terviseminister Peep Petersoni, ja kõigi kaasaelajate poole ning palume Eesti rahvast meid toetada.

Venemaa Föderatsiooni ametivõimud on paljude aastate jooksul kehtestanud arvukalt diskrimineerivaid seadusi, pidanud sõdu, okupeerinud maid ja surunud jõhkralt maha opositsiooni. Sel perioodil lahkusid Venemaalt inimesed, kes ei olnud nõus võimude tegevusega ning kartsid oma vabaduse ja turvalisuse pärast. Üheks progressiivsete opositsiooninoorte väljarände **sihtkohaks oli Eesti**, mis jagab euroopalikke väärtusi, kaitseb sõnavabadust, kodanike ja residentide õigusi ning Eestis ei ole illusioone Putini Venemaalt tulenevate ohtude suhtes.

Kõigi nende aastate jooksul on Venemaalt pärit üliõpilased astunud Eesti ülikoolidesse, õppinud keelt, lõimunud ühiskonda, töötanud, maksnud makse ja loonud perekondi ning paljud neist kavatsesid jääda Eestisse igaveseks. Eesti valitsuse 30.07.2022. aasta määrus, millega keelatakse Venemaalt pärit üliõpilastele õppimiseks elamisloa saamine ja pikendamise, on need plaanid tühistanud. Meie, Eestis õppivad Venemaalt pärit välisüliõpilased, palume tungivalt piirangute läbivaatamist, sest usume, et see meede ei aita peatada sõda Ukrainas, samas rikub paljude süütute inimeste elu.

Meie oleme aastaid olnud vastu Putini režiimile, Krimmi annekteerimisele ning sõjategevuse läbiviimisele Donetski ja Luganski oblastis. Pärast Vene vägede sissetungi Ukrainasse veebruaris 2022 **väljendasid üliõpilased avalikult oma Putini režiimi ja sõjavastast seisukohta**, tulid suurel hulgal protestima, levitasid teavet sõja ja Venemaa sõjakuritegude kohta, annetasid raha AFU-le ja Ukraina sihtasutustele, kogusid pagulastele vajalikke asju ja raha ning töötasid ja töötavad senini vabatahtlikena pagulaste abikeskustes Eestis. Tudengid olid teadlikud, et nende tegude eest võidakse neid Venemaale tagasi pöördudes kriminaalvastutusele võtta, ja mõistavad, et enne Putini režiimi langemist ei saa nad sinna enam tagasi pöörduda.

Venemaalt Eestisse õppima tulnud üliõpilased **integreeruvad aktiivselt Eesti ühiskonda**, sest nad on motiveeritud elama riigis, kus demokraatlikud institutsioonid toimivad ja inimõigusi austatakse. Me kasutame aktiivselt riigi pakutavaid võimalusi: osaleme integratsiooniprogrammides ja -üritustel, õppereisidel ja rahvusvahelistes projektides, õpime tundma Eesti kultuuri ja kohalikke õigusakte, töötame ja maksame makse. Võib kindlalt öelda, et integratsiooniprotsess on täielikult Eesti ühiskonna huvides. Me ei tulnud Eestisse, et tuua siia võõra kultuuri väärtusi, vaid et **omaks võtta eestikeelse kultuurilise ja sotsiaalse keskkonna väärtused**. Märkimist väärib Tartu Ülikooli Narva kolledži programm välisüliõpilastele, mis sisaldab eesti keele ja kultuuri õppeaastat ning võimaldab üliõpilastel rekordajaga omandada riigikeel kõrgel tasemel, armuda eesti kultuuri ning jääda elama ja töötama demokraatlikku Eestisse, mis on saanud meie tõeliseks koduks.

Venemaalt pärit välisüliõpilased õpivad praktiliselt kõigis Eesti ülikoolides. **Oleme kaasatud Eesti majanduse jaoks olulistesse sektoritesse**. Meie hulka kuuluvad õpetajad, IT-

spetsialistid, noorsootöötajad, arstid, insenerid, ettevõtjad, muusikud ja paljud teised spetsialistid. Paljud meist on õppinud või õpivad riiklikult rahastatavatel õppekohtadel, on leidnud tööd, asutanud ettevõtteid ja mittetulundusühinguid, on edukalt integreerunud, leidnud sõpru, sooritanud eesti keele riigieksamid, abiellunud ja otsustanud lapsi saada või on juba lapsi lasteaedadesse ja koolidesse pannud. **Kui meid nüüd Eestist välja aetakse**, tähendab see lisaks **isiklikule tragöödiale**, et on **raisatud ka maksumaksja raha** ja tehakse üsna **märgatavat kahju majandusele** (eriti mõnele kohalikule omavalitsusele), kui meie, kas tulevased või juba **Eesti tööturul kanda kinnitanud kvalifitkatsiooniga töötajad**, oleme sunnitud lahkuma, ilma et meil oleks võimalik saada elamisluba riigis, kus oleme õppinud.

Mõne üliõpilase jaoks on **Venemaale tagasipöördumine kriminaalvastutusele võtmise ohu tõttu võimatu**. Üliõpilaste jaoks, keda kriminaalvastutusele võtmine veel ei ähvarda, on veel üks oht – Venemaal toimub varjatud mobilisatsioon ja meessoost üliõpilased võidakse sunniviisiliselt sõjaväkke saata ja saada “suurtükilihaks” selles hullumeelses ja mõttetus sõjas, mille vastu nad on. Repressioonid Venemaal on võtnud nii absurdse kuju, et inimesi võib vangistada sotsiaalmeedias oma hoiaku väljendamise, sõna "sõda" kasutamise, sõjavastaste lendlehtede või kauplustes olevate hinnasiltide eest. Inimesi peetakse kinni tühjade paberilehtede, MIR-kaardi avaliku näitamise ja vorstide pakendamise eest sõjavastases kontekstis. Politseijaoskondades ja vanglates ähvardab kinnipeetuid piinamine. Mõned vene üliõpilased kuuluvad rahvus- ja seksuaalvähemustesse ning on Venemaal korduvalt kokku puutunud ahistamise, diskrimineerimise, füüsilise ja psühholoogilise vägivallaga.

Me näeme, kuidas viisa- ja elamisloa andmise keeld on rahvusvahelise õiguse seisukohalt õigustatud. Kindlasti lubab rahvusvaheline õigus riikidel keelata viisade ja elamislubade väljastamine. Sama rahvusvaheline õigus keelab aga igasuguse diskrimineerimise, sealhulgas rahvusliku päritolu alusel. Otsus saata Venemaale välja inimesed, kellesse on investeeritud palju raha, tööd ja aega on karm ja ebaratsionaalne.

Sõjavastaselt meelestatud üliõpiaste väljasaatmine võib olla löök venelaste liberaalsele ja sõjavastasele segmendile. Palume leida võimalus ja juriidiline lahend teha vahet, kas tegemist on vene agressiooni toetaja või vene immigrandiga, kes toetab Ukrainat ja on mitu aastat töötanud Eesti hüvanguks.

Meie, Eestis õppivad Venemaa üliõpilased, pöördume Eesti valitsuse poole palvega vaadata üle 30.07.2022. aasta määrus, millega keelatakse Venemaa kodanikele, kes viibivad Eestis seaduslikult, õppimiseks elamislubade uuendamine ja uute elamislubade väljastamine.

Palume Eesti valitsusel vaadata üle keeld anda õppimiseks elamislubasid Venemaalt pärit üliõpilastele, kes võetakse 2022. aastal Eesti ülikoolidesse vastu.

Palume Eesti valitsusel vaadata üle 09.04.2022 määrus, millega keelatakse elamisloa andmine töötamiseks ja ettevõtluseks Eestis kõrghariduse omandanud Venemaa kodanikele, kellel on eelnev alus seaduslikuks riigis viibimiseks ja Eesti tööandja tööpakkumine.

Palume kõigil kaasatundjatel toetada meie üleskutset! Palume, et meie võimalus elada ja töötada Eesti hüvanguks sõltuks meie tegudest, mitte meie sünnikohast või passi värvist.

Tartu Ülikooli Narva kolledži eestikeelsetel õppekavadel õppivad üliõpilased Venemaalt.